

Český slavík Mattoni je první liga zpěváků

GALERIE ÚSPĚŠNÝCH OSOBNOSTÍ

IVANA HASLINGEROVÁ

ným a povoláním. Ať tak či tak, nápad s anketou byl dobrý.

* Jak si vysvětlujete, že se soutěž, kterou vyhlásil jeden z mnoha týdeníků, stala tak všeobecně známou a oblíbenou? Když navíc nebyla vládnoucí mocí nijak nadšeně vítána?

Mladý svět byl tehdy časopis, který nebyl snadno k sehnání, protože i přes přísnou cenzuru se tam objevovaly věci, které se jinde netiskly. Vzpomínám, jak moji o něco starší vrstevníci vstávali vždy v den jeho vydání v šest ráno, aby sehnali hned při otevření trafiky nový výtisk. Ostatně i nápad udělat tuto anketu je dokladem toho, že redakce se snažila přelstít cenzory, jak jen bylo možno. Lidové a svobodné hlasování u Slavíka nešlo snadno popřít.

* Mocní soudruzi ale propagovali svoje prorežimní umělce a muselo jim být nepříjemné, že na předních místech ankety se umísťoval někdo jiný. Nezasahovali nějak do ankety?

Já u toho tehdy samozřejmě nebyl, ale je známo, že ano. Například od roku 1966 do roku 1969 se držela na prvním místě Marta Kubišová, s výjimkou roku 1967, kdy ji vystřídala Eva Pilarová. Nastala doba tvrdé normalizace, a aby se opět nestalo, že vyhraje oblíbená hrdinka Pražského jara, bylo v roce 1970 hlasování o nejlepšího zpěváka a zpěvačku spojeno do jedné kategorie, a tím pádem Marta Kubišová nebyla první.

* Již proběhlo 30 anket o Zlatého slavíka, patnáct o Českého slavíka. Celkem tedy 45 soutěží. Je proto již možno bilancovat. Na co bychom měli vzpomenout?

Nezapomenutelný byl samozřejmě první ročník Zlatého slavíka v roce 1962,

Hudební a produkční agentura *Musica Bohemica, s.r.o.*, je známa především tím, že vyhláší ankety Český slavík Mattoni, Hit roku a pořádá některé další akce. Nejvíce je však známa pořádáním slavičí ankety o nejpoblíbenějšího zpěváka, zpěvačku a hudební skupinu, která loni oslavila 45. výročí. Zatímco jejího třicetiletého vítěze Karla Gotta znají snad i miminka ještě nenarozená, ředitel pořádající agentury JUDr. Jaroslav Těšínský zůstává v pozadí. Požádali jsme proto doktora Těšínského, který podle nás patří do naší „Galerie úspěšných osobností“, o rozhovor.

* Slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*) je malý ptáček z řádu pěvců hnízdící v našich lesích, křovinách a parcích. Protože je to ptáček těžký, vyskytuje se u nás jen od dubna do září. Jak ho přesvědčíte, že se vždy zdrží až do zimy?

Musím vás zklamat, soutěž o Zlatého slavíka nemá s tímto roztomilým ptáčkem nic společného. Údajně vznikla velmi prozaicky na jedné z porad redakce časopisu *Mladý svět* v roce 1962, kdy se redaktoři zamýšleli nad tím, jak by mohli podpořit mladé talenty, na které tehdejší režim nepohlížel s důvěrou. Takoví zpěváci sice byli populární, ale vrchností byli pouze trpěni, na rozdíl od těch prorežimních. Kdosi tehdy na poradě navrhl uspořádat anketu o nejoblíbenější písničku a zpěváka roku. Nikdo ale nevěděl, jak ji nazvat. Pak prý nesměle vstal tehdejší redaktor oddělení kultury Ladislav Smoljak a pravil: „Znáte takovou tu hračku, to kovové kolečko s otvorem uprostřed, co se prodává na poutích a v puse píská? My jsme jí říkali slavík!“ Smoljaka tehdy asi nenapadlo, že se tak z pouťové hračky stane v průběhu let dvacetimetrová zlatá soška posázená pravými českými granáty, která bude barometrem toho, kdo z umělců patří u publika k vyvole-

kdy vyhrál se svou *Láskou nebeskou* tehdejší idol snad všech žen Waldemar Matuška. Tehdy se neudělovalo zvláštní ocenění pro ženy a muže – byla jen jedna společná kategorie. Nejpopulárnější zpěvačka Yveta Simonová byla za Waldemarem Matuškou druhá a tak jí nejvyšší ocenění vlastně uniklo. Proto jsme jí loni předali symbolického *Zlatého slavíka* za celoživotní působení na hudební scéně. Dostalo se jí bouřlivých ovací od obecenstva, které povstalo. Pro samotnou soutěž byl ale zlomový druhý ročník v roce 1963, kdy se náhle objevil mladičkář Karel Gott, který si získal publikum svým hitem *Oči má sněhem zaváté* a Waldemara Matušku odsunul k překvapení mnohých na druhé místo. Karel Gott si s několika výjimkami své první místo drží až dodnes. Waldemar Matuška si až do roku 1976 držel místo druhé.

* **Zatímco jak Gott tak Matuška zůstávali na svých vedoucích místech, zpěvačky svá pořadí poměrně rychle měnily. Nebo se mýlím?**

Sice se žádná neudržela tak dlouho jako Karel Gott, ale některé, jako Hana Zagorová, Marta Kubišová, Eva Pilarová byly na vrcholu žebříčku také dlouhodobě. Po roce 1996 je stálíci Lucie Bílá, s výjimkou let 2005-6, kdy ji vystřídala Aneta Langerová.

* **Po Sametové revoluci byla na čas soutěž přerušena. Proč?**

Její organizátoři údajně nabyli dojmu, že česká hudba je *pasé* a *Mladý svět* v roce 1992 již anketu nevyhlásil. Obnovili jsme

ji teprve v roce 1996. Já byl v té době ředitelem vydavatelství Květy a koupili jsme *Mladý svět* i s jeho nevyhlašovanou anketou.

* **Neobával jste se, že lidé již na soutěž zapomněli a mladé generaci už nic neřekne?**

Samozřejmě jsme obavy měli, zvláště když nás mnoho skeptických kolegů odrazovalo, že je to šílenství, že česká hudba v záplavě západních hitů, které se po roce 1989 zpod pultů nahruly na všechny rozhlasové stanice, do televize a do všech médií, už nikoho nezajímá.

* **A potvrdilo se přísloví, Risk je zisk. Soutěž se chytila a pokud se nepletu tak s velkým úspěchem...**

Zkusili jsme to a ukázalo se, že se comeback nečekaně dobře zdařil. V obnoveném prvním ročníku v roce 1996 přišlo 137 179 hlasovacích lístků a znamenalo to rekord v historii „Slavíků“, a to i přesto, že už nehlasovali posluchači ze Slovenska. A co je důležité, zájem neklesá. Svědčí to o tom, že zpěváci a skupiny, ale i česká veřejnost anketu přijali. Nemýlili jsme se, když jsem věřili, že i v záplavě zahraniční muziky mají lidé rádi českou písničku a především domácí, české interprety. Jsou jim prostě blízcí, žijí s nimi jejich životy. Ukázalo se, že *Zlatý slavík* je tradice a že bychom si měli tradici daleko víc vážit. A to nejen v populární hudbě.

* **Pravděpodobně si ještě vzpomenete, jak po vyhlášení výsledků ankety v roce 2001 novináři spekulovali, že by si někteří interpreti nebo jejich fanoušci mohli skupovat časopisy s hlasovacími lístky a snažit se zasílat do ankety hlasy nad rámec fair-play.**

Nutno připomenout, že žádné z podezření se po prošetření nepotvrdilo. Abychom ale zabránili podobným spekulacím, rozhodli jsme se upravit pravidla. Dříve si musel hlasující koupit příslušný časopis nebo deník, kupón v nich otiskovaný nalepit na korespondenční lístek a napsat na něj, komu dává hlas. Od roku 2002 vstoupila anketa *Český slavík Mattoni* do nové éry – hlasováním prostřednictvím SMS. V roce 2004 bylo navíc zavedeno hlasování prostřednictvím internetu. Je to mnohem jednodušší a hlavně – program sčítání hlasů je nastaven tak, že z jednoho mobilního telefonu můžete

v každé kategorii hlasovat pouze jednou. Hlasování nad tento limit není počítačem přijato. To zaručuje objektivitu.

* **Není tedy možné díky této modernizaci posílat tisíce hlasů jednou osobou?**

Není. Počítač prostě nepřijme dvakrát hlas ze stejného mobilu. Po zaslání hlasu vám odpoví buď „*Děkujeme za hlasování, váš hlas byl přijat.*“ nebo „*Váš hlas nemůžeme přijmout, překročili jste limit.*“ Totéž platí u internetového hlasování. Po přihlášení vám počítač vygeneruje kód, který pošlete na dané číslo pomocí SMS. Kdyby chtěl někdo poslat svému idolu 1000 hlasů, musel by vlastnit 1000 SIM karet. Jsme jedna z mála anket, kde je striktně regulován počet hlasů, které může hlasující zaslat. U některých jiných soutěží můžete naopak drtit SMS bez omezení. Také si všimněte, kolik anket kromě nás zveřejňuje, kolik lidí celkem hlasovalo a kolik kdo získal bodů. My zveřejňujeme všechny zpěváky a skupiny, kteří dostali minimálně 100 bodů.

* **A nyní mi řekněte něco o vaší agentuře.**

Kromě soutěže *Český slavík Mattoni* děláme i jiné ankety – *Hit roku*, *Hit století apod.* Organizujeme též koncerty, akce pro podniky apod. Prostě společenská

setkání na klíč. Další činností je správa nemovitostí. Ankety jsou nárazové akce a stálý velký tým by se po celý rok neuživil. Děláme proto vše jen ve čtyřech lidech a pokud je třeba, najmeme externisty. I když je Slavík vidět hlavně na podzim, jeho příprava probíhá po celý rok. Musíte mít třeba uzavřeny smlouvy se všemi partnery, sponzory, dodavateli, účinkujícími apod. Když je dáme na sebe, je to hromádka vysoká přes půl metru.

* **Mohl byste trofej Zlatého slavíka přiblížit našim čtenářům?**

Zhotovitelem cen je družstvo umělecké výroby *Granát Turnov*. Jde především o plastiku *Zlatého slavíka*, kterou znají lidé z udílení cen při televizních přenosech. Málokdo si přitom uvědomí, že se jedná o opravdu cennou sošku, pozlacenou 22 karátovým zlatem, osazenou 89 českými granáty a ve středu s muglí z přírodního křišťálu. Dále se předávají brože s českými granáty ve tvaru spirály se zobáčkem, symbolizující slavíka. Pro vítěze jsou zlaté, pro druhá místa stříbrné a pro třetí z patinovaného bronzu.

* **A jaké další ceny mohou soutěžící získat?**

Především jde o cenu pro vítěze *Absolutní slavík*. Plastiku ze skleněné koule o průměru 8 cm se zatavenými českými granáty uvnitř připevněnou na podstavec z leštěného ořechu. Pro *Skokana roku* je pak k dispozici 15 cm vysoká skleněná plastika žabáka s korunkou, vyrobená skláři ze Střední umělecké školy v Novém Boru. *Objev roku* dostává plastiku ze skleněné koule o průměru 8 cm se zatavenými českými granáty uvnitř.

a skupina Kabát?

Český slavík Mattoni není soutěží začínajících umělců, ale špiček populární hudby, a my v ní prostě máme stálce. Je to otázka popularity a oblíbenosti. Nejde jen o to, kolik kdo vydal CD a jak umí zpívat. K tomu máme jiné soutěže. S trochou nadsázky bych řekl, že vítězí ten, koho mají lidé rádi a kdo je jim sympatický. Až se najde někdo lepší a oblíbenější, pak přestane Karel Gott vyhrávat. To je jednoduché. A není vůbec pravda, že pro něj hlasují jen starší posluchači. Podle průzkumů i našich statistik je zhruba 40 % hlasujících do 30 let a lidé nad 60 let netvoří ani 5%. Před pár lety jsme si nechali spočítat, pro koho hlasují mladí lidé do 19 let. Karel Gott byl čtvrtý. Teenageři dali tehdy na první místo třeba Dana Bárta, Dana Landu apod. a na třetí často Karla Gotta. Zřejmě je také dovede oslovit a uznávají ho jako legendu. Dotýká se prostě lidské duše. Na jeho koncerty nechodí babičky, ale je tam tolik mladých lidí, že žasnu, kde se berou.

Slavík je především o první lize. Je-li někdo skutečně talentovaný, dostane se do ní a vyhraje, např. Aneta Langerová, Daniel Hůlka, Dan Landa, Daniel Bárta a Vojtěch Dyk nebo skupiny Kabát, Chinaski, Divokej Bill a Ioni Nightwork. Mimořádný talent se dostane do špičky. Ale k tomu, aby si místo udržel, musí umět nejen zpívat, ale i komunikovat s publikem a novináři. **Vítěz musí být lidem kromě toho, že umí zpívat, i sympatický. Musí mít prostě celkové charisma.**

* **A nyní něco o Vás. Jaké máte koníčky. Létáte třeba balónelem?**

Balónelem nelétám, i když bych asi rád. Jezdím ale na jižní Moravu, kde

* **Myslíte, že má smysl vypisovat na Slavíky kurzy, když Karel Gott dostal již š e s t a t ě í - c á t ě z l a t o ? Nestaguje anketa tím, že vítězí stále týž z p ě v á k a a poslední roky ještě Lucie Bílá**

mám vinný sklep. Je s tím ale víc práce než odpočinku. V poslední době je mým největším koníčkem historie, zejména Druhá světová válka a vše, co s ní souvisí. Tomu věnuji nejvíc volného času.

* **Přiznám se, že bych u tak veskrze moderního člověka nečekala zájem o historii Druhé světové války. Proč vás to tak zajímá?**

Osobně mne to začalo zajímat na začátku devadesátých let, kdy se objevily první tendence k novému přepisování dějin. Historie předválečných událostí, Mnichova a odsunu Němců začala být prezentována v rozporu s tím, co jsem znal od pamětníků. Čtyřicet let se u nás dějiny přepisovaly a když ten režim padl, čekal jsem, že se konečně podíváme na vše objektivně. A ono ne. Ty tendence k přepisování jsou tady dál a jakoby se pouze změnila „znaménka“. Říkám si proč se asi někdo snaží změnit v myslích lidí pohled na historii, upravit ji podle vlastní potřeby. A musím se tady ztožnit s názorem, že tomu, kdo mění historii, nejde vůbec o tu minulost, ale o přítomnost a budoucnost. Nechápu ale, že se do tohoto procesu zapojuje tolik českých intelektuálů, novinářů apod. Dělají to jen proto, že nemají hlubší znalosti té doby a tak se nechají snadno ovlivnit, nebo proto, že se stalo trochu módou plivnout si na českou historii, že národní sebemrškaství je „in“? Nebo mají jinou motivaci?

* **Pokud se nepletu, váš otec bojoval za války u 312. stíhací perutě ve Velké Británii a děda byl s generálem Klapálkem u Tobruku. Nemáte díky tomu na tu dobu až příliš přísný a vyhraněný pohled?**

Myslím, že ne. Je pravda, že jsme o těchto událostech doma často mluvili a to mne možná přivedlo i k současnému zájmu o tuto dobu. Myslím, že jsme ale vždycky debatovali nezaujatě. Mluvili jsme o špatných věcech, které udělali Němci, ale i Češi. Stejně tak o dobrých věcech, které udělali Němci a které oni zažili. Zkrátka šlo o snahu o objektivní pohled, který mi dnes často chybí a který bychom si my Češi neměli nechat zase vzít.

Vážený pane řediteli, děkuji vám za rozhovor.

Snímky Fragmenty: Jiří Pancíř